

Verslag interview bestuurders 14-4

Geïnterviewd:

Eisse Luitjens – 1^e loco dijkgraaf DB (portefeuillehouder primaire- en regionale keringen, coördinerend DV 2050)

Paul Tameling – 2^e loco dijkgraaf DB (portefeuillehouder inrichting ZWK en optimalisatie Onlanden)

Aanwezig:

Menno van der Meer – Projectleider project inrichting Zuidelijk Westerkwartier

Bertus Mulderije – Afstudeerstagiair - interviewer

Verslag (van de belangrijkste bevindingen)

Bertus – Presentatie over afstudeeronderzoek. Achtergrond en aanleiding onderzoek, onderzoek (Multi-Criteria Analyse, bestuurlijke overwegingen en afwegingen, besluitvormingsprotocol)

Paul – Met wie is er over de samenstelling van de protocollen gecommuniceerd?

Bertus – Gesproken intern met Arne, Floris, Gerard, Menno, Bert de Graaf

Paul – Moet dit ook niet in overleg met TBO-ers of inwoners? Er zal een moment moeten zijn.

Eisse – Dat denk ik wel, maar eerst intern duidelijkheid voordat je extern gaat. Voor dit onderzoek is er intern met deskundigen gesproken, dus het is intern. En ook behoorlijk breed.

Bertus – Het is intern en blijft intern, maar op een gegeven moment moet het wel naar buiten komen en moet er duidelijke communicatie komen naar de belangengroepen.

Eisse – Je spreekt hier wel met twee bestuurders die niet hebben meegedaan aan een calamiteit, degenen die wel met de laarzen in de modder hebben gestaan zijn Menno, Ate Wijnstra, ook dijkgraaf Bert Middel heeft ervaring als voorzitter van veiligheidsregio Friesland in 2012. Toen geen afweging gemaakt waarom het één wel en het ander niet, maar er was toen misschien ook minder af te wegen.

Bertus – In situatie 2025 zijn er inderdaad meerdere afwegingen die nieuw zijn voor Noorderzijlvest.

Menno – Klopt wat je zegt Eisse, wat ook leuk is om te vertellen; we gaan ook een test draaien in het LCMS. Feitelijk gaan we een situatie nabootsen van 2012, we trekken de lijn iets door. Met een WOT en WAT, hoe ontwikkelt zich dat en wat kunnen we hier uit leren, als een soort ‘droge’ oefening.

Bertus – Ondanks dat jullie geen ervaringsdeskundigen zijn, wat zou voor het bestuur beweegredenen kunnen zijn om een waterberging in te zetten?

Paul – Wat ik zie wat er nu met de Onlanden gebeurt, loopt dat via de protocollen. Als bestuur neem je daar op dat moment vaak geen besluit meer over.

Eisse – Als gebieden in ZWK daarbij komen, gaan die in een zelfde systematiek gebruikt worden, toch?

Bertus – Maar zijn dit geen besluiten die op bestuurlijk niveau genomen moeten worden?

Paul – Het besluit is al genomen dat daar bergingen moeten komen, en daar zet je protocollen op.

Menno – Stel de Onlanden en het Dwarsdiep zijn al gevuld en T=100 valt daar over heen. Dan kom je in een GRIP-situatie, dan is het natuurlijk kijken in hoeverre je daar als waterschap besluiten in kunt nemen of de veiligheidsregio daarin meeneemt.

Eisse – Waterbergingen hebben een bepaald doel. Je krijgt als beleidsteam technische adviezen voorgelegd waarop de inzet op verschillende manieren met elkaar vergeleken is. Het uiteindelijke doel is om droge voeten te kunnen houden in het stedelijke gebied. Soms zijn besluiten niet populair, soms gebeuren er dingen die bewoners en gebruikers benadelen. De discussie is natuurlijk ook al gevoerd bij het aanleggen en ontwerpen van het gebied.

Bertus – Klopt. Bij de aanleg zijn er een aantal dingen gecommuniceerd, waaronder de frequentie van het onder water lopen van het gebied. Stel er is altijd T=25 gezegd, en je vult hem voor de 3^e keer in 15 jaar. Kijken de belanghebbenden dan niet heel anders naar de waterberging dan voorheen?

Paul – Ja, dan heb je heel wat uit te leggen.

Eisse – Niemand zit aan de knoppen van de regenbuien. Deel van inhoud algemene publiekscommunicatie over klimaatverandering en hoosbuien. Het zou onderdeel moeten zijn van de standaard communicatie, ook in droge jaren. Op het moment dat je ‘de dijk doorsteekt’ valt daar weinig meer aan te communiceren.

Paul – Dat kun je niet voor zijn met communicatie, en ik denk dat door de klimaatverandering de acceptatie groter geworden is.

Bertus – Is het niet het probleem van ‘Not in my backyard’? Het zit tussen de oren dat veiligheid voorop staat. Maar stel de Onlanden stond een jaar geleden helemaal vol en ZWK leeg. Een nieuwe hoogwatersituatie dient zich aan, zet je de Onlanden dan weer helemaal vol als je misschien de keuze van ZWK hebt? Belanghebbenden in de Onlanden denken als ZWK ook genoeg is, waarom die niet?

Eisse – Onlanden zijn eerst meebewegend en dán kom je pas bij het ZWK.

Menno – Klopt, en dan kijk je welke het meest effectief is. Hangt de T=100 boven de Onlanden of ZWK. Dan zullen inwoners dat ook goed begrijpen, is wel draagvlak voor. Maar goed, wel aan de voorkant helder uitleggen wat je gaat doen en waarom.

Eisse – Menno en Paul, dat betekent dat je eigenlijk te allen tijde goed in contact moet blijven met je gebruikers van de bergingsgebieden.

Menno – De communicatie met de protocollen gaat er ook zeker komen naar buiten toe. En ook na de uitleg is het erg belangrijk om contact te houden. Elk jaar even testen en de contacten weer even aanhalen, ‘het stormseizoen komt er weer aan’.

Bertus – Kan grote media aandacht nog een rol betekenen in de besluitvorming?

Paul – De media aandacht komt pas later, dan moet er al een calamiteit zijn geweest.

Eisse – Er is natuurlijk altijd media aandacht bij een grote calamiteit. Ook daar moet je goed kunnen uitleggen, net als bij de inwoners, wat je doet en waarom je het doet.

Bertus – Ja, en er moet dan dus één lijn in zitten. Je kunt het eigenlijk gelijktrekken met de belangengroepen.

Eisse – Vaak is de media bij de bewonersbijeenkomsten dus is wat de bewoners horen automatisch ook wat de media oppikt. Dat komt dus bij elkaar.

Bertus – Nog even voor het beeld; Wanneer wilt het bestuur nog betrokken worden bij besluiten?

Eisse – In het WAT/WOT zit die bestuurlijke component al gewaarborgd, dus dat systeem wordt gevolgd. Dan is het niet meer lukraak dat het bestuur dan daar iets van wil vinden.

Paul – Bestuurlijke component zit dan al in de GRIP-situatie. Om even het onderscheid te maken tussen het DB en het AB, het is een zaak voor het DB. Het kan hooguit zijn dat achteraf, het AB wilt weten waarom er een besluit genomen is.

Bertus – Hoe verhouden veiligheid en imagoschade zich tot elkaar?

Eisse – Ik denk dat je imago ook flink geschaad wordt als je de veiligheid niet garandeert, en achteraf blijkt dat je dat wel had kunnen doen.

Bertus – Wat ik hiermee bedoel is of veiligheid altijd op één staat. Maar het werkt natuurlijk twee kanten op.

Paul – Ja, dan hebben we ook het Algemeen Bestuur wat op ons dak zit hoor.